

HƯỚNG DẪN NỘI DUNG ÔN TẬP KIỂM TRA CUỐI NĂM

1. NỘI DUNG BÀI HỌC CẦN ÔN TẬP

1.1. Bài 8: Tiết kiệm

a) Vì sao phải tiết kiệm?

- Tiết kiệm giúp chúng ta quý trọng lao động của bản thân mình và của người khác.
- Khi tiết kiệm, không chỉ có thể giảm gánh nặng cho gia đình, thể hiện lối sống văn minh mà còn có điều kiện để giúp đỡ, chia sẻ với những người có hoàn cảnh khó khăn.

b) Đối lập với tiết kiệm là: hoang phí, hà tiện.

c) Học sinh cần tiết kiệm cả thời gian, sức lực, tiền bạc và các nguồn tài nguyên.

d) Để tiết kiệm sức lực, chúng ta cần: Lập kế hoạch học tập, nghỉ ngơi và rèn luyện phù hợp; tích cực rèn luyện thể thao mỗi ngày; ăn uống điều độ, đủ chất; không phung phí sức lực vào các hoạt động vô bổ như chơi game...

1.2. Bài 9: Công dân nước CHXHCN Việt Nam

a) Công dân nước CHXHCN Việt Nam là người có quốc tịch Việt Nam.

b) Quốc tịch của công dân Việt Nam được ghi nhận trên các loại giấy tờ: giấy khai sinh, chứng minh nhân dân, căn cước công dân, hộ chiếu.

c) Công dân Việt Nam được hưởng các quyền và có nghĩa vụ đối với Nhà nước Việt Nam; được Nhà nước bảo vệ và bảo đảm thực hiện các quyền, nghĩa vụ theo quy định của pháp luật Việt Nam.

1.3. Bài 10: Quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân:

a) Một số quyền cơ bản của công dân: quyền học tập; quyền lao động; quyền tự do kinh doanh; quyền bình đẳng; quyền tự do ngôn luận; quyền bất khả xâm phạm về thân thể; quyền bất khả xâm phạm về đời sống riêng tư, bí mật cá nhân và gia đình;.....

b) Một số nghĩa vụ cơ bản: trung thành với Tổ quốc; bảo vệ Tổ quốc; bảo vệ môi trường; tuân theo Hiến pháp và pháp luật Việt Nam; đóng thuế đầy đủ; bảo vệ an ninh quốc phòng.....

c) Mọi công dân Việt Nam đều có quyền và phải thực hiện nghĩa vụ như nhau, theo quy định của pháp luật Việt Nam.

1.4. Bài 11: Quyền cơ bản trẻ em

a) Quyền cơ bản của trẻ em là những lợi ích cơ bản, cần có, khách quan mà trẻ em được công nhận....

b) Bao gồm 4 nhóm quyền cơ bản sau:

- Nhóm quyền sống còn: quyền được sinh ra, được có khai sinh và quốc tịch; được chăm sóc y tế....
- Nhóm quyền bảo vệ: quyền bất khả xâm phạm về thân thể, danh dự;
- Nhóm quyền phát triển: quyền được học tập; vui chơi; tham gia các hoạt động học tập, tập thể...
- Nhóm quyền tham gia: quyền được bày tỏ ý kiến; quyền được tham gia các hoạt động văn hóa, thể thao....

2. MỘT SỐ BÀI TẬP THỰC HÀNH THAM KHẢO

Bài tập 1: Đọc các thông tin sau và trả lời câu hỏi.

- a) Thấy bạn học cùng lớp được bố mua cho chiếc xe đạp mới, An cũng đòi bố mua cho mình chiếc xe đạp giống như vậy mặc dù xe của An vẫn còn sử dụng tốt.
- b) Tuấn không tắt điều hòa trong phòng ngủ trước khi ra khỏi phòng.
- c) Liên cùng với gia đình đi ăn ở nhà hàng tự chọn. Trong lúc lấy thức ăn, Liên đã lấy rất nhiều món nhưng ăn không hết và để lại nhiều thức ăn trên bàn.

Câu hỏi:

- 1) Em có đồng tình với hành động của An, Tuấn, Liên không? Vì sao?

.....

.....

.....

.....

- 2) Nếu là bạn của An, Tuấn, Liên, em sẽ khuyên các bạn như thế nào?

.....

.....

.....

.....

Bài tập 2: Xử lý tình huống

Tình huống 1: Hôm nay đến phiên Hải trực nhật cùng Hùng. Sau khi trực nhật xong, cả hai cùng ra về. Bỗng Hải chợt nhớ ra là quên tắt đèn và quạt nên rủ Hùng cùng quay lại để tắt. Hùng nói: “Quên một ngày có làm sao đâu, không tốn nhiều điện đâu”.

Nếu em là Hải, em có sẽ nói gì với Hùng?

.....

.....

.....

.....

Tình huống 2: Gia đình Lan rất khó khăn, Lan là chị cả trong gia đình nên em luôn giúp đỡ bố mẹ chăm em. Sách vở của Lan được giữ gìn rất cẩn thận để cho các em sử dụng lại. Hoa là em của Lan, cảm thấy khó chịu và ghen tị. Hoa đã nói với bố mẹ là không thương mình vì chị Lan được học sách mới.

- a. Em có đồng tình với suy nghĩ của Hoa không? Vì sao?

.....

.....

.....

.....

b. Việc làm của Lan thể hiện đức tính gì? Em học được từ Lan những việc làm nào trong cách bảo quản sách vở?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Bài tập 3: Xác định quốc tịch trong các thông tin sau:

a) Hari được sinh ra tại Việt Nam. Bố là công dân Việt Nam, còn mẹ là công dân Hàn Quốc. Bố mẹ thỏa thuận cho Hari mang quốc tịch của bố.

.....
.....
.....
.....

b) Hà là người dân tộc Hoa, Hà được sinh ra và lớn lên tại Việt Nam.

.....
.....
.....
.....

c) Bố mẹ Mike là người Mỹ. Cả gia đình hiện đang sinh sống và làm việc tại Hà Nội được 2 năm và Mike nói khá tốt tiếng Việt.

.....
.....
.....
.....

d) Thu theo bố mẹ sang Anh sinh sống và nhập quốc tịch Anh khi 5 tuổi. Hiện tại, Thu về Việt Nam để thăm ông bà và họ hàng.

.....
.....
.....
.....

Bài tập 4: Đọc các thông tin sau và trả lời câu hỏi:

a) Bố mẹ của Kim là người Hàn Quốc đến Việt Nam làm việc. Kim được sinh ra và lớn lên tại Việt Nam và nói tiếng Việt. Các bạn trong lớp cho rằng Kim là người Việt Nam.

b) Hạnh được sinh ra tại Mỹ, bố mẹ của Hạnh là công dân Việt Nam. Năm 10 tuổi, Hạnh theo bố mẹ về lại Việt Nam. Hạnh rất thích tham gia chương trình âm nhạc tại Việt Nam nhưng khi dự định đăng kí thì các bạn trong lớp lại nói rằng Hạnh không phải là công dân Việt Nam nên không được đăng kí.

Câu hỏi: Em có đồng ý với ý kiến của các trong lớp Kim và Hạnh không? Vì sao?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Bài tập 5: Đọc các thông tin sau và trả lời câu hỏi:

- a) Bố mẹ của Lan là người dân tộc thiểu số ở Việt Nam. Bố của Lan cho rằng con gái thì không cần phải học nhiều, chỉ cần biết làm công việc nhà, phụ bố mẹ chăm em.
- b) Khi nhà trường và thành phố khuyến cáo thực hiện đeo khẩu trang để phòng chống viêm hô hấp, viêm phổi cấp do không khí của thành phố hiện nay rất ô nhiễm; thì nhiều bạn học sinh trong lớp Yến không chịu mang khẩu trang khi đến trường. Khi được nhắc nhở, các bạn ấy cho rằng mang khẩu trang sẽ gây khó khăn trong việc hít thở.
- c) Lâm được mẹ chở đến trường nhưng lại không đội mũ bảo hiểm. Khi được giáo viên nhắc nhở, Lâm trả lời: “ Mẹ con bảo con chưa đủ 18 tuổi, chưa phải là công dân Việt Nam nên không cần đội mũ bảo hiểm”.

Câu hỏi:

- 1) Em có đồng ý với ý kiến của bố bạn Lan, các bạn trong lớp Yến và Lâm không? Vì sao?**

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- 2) Nếu là bạn của Lan, Yến, Lâm, em sẽ làm gì?**

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Bài tập 6: Điền vào cột B tên nhóm quyền của trẻ em tương ứng với cột A.

A	B
a. Lan là trẻ mồ côi được trung tâm bảo trợ nuôi dưỡng và chăm sóc.	
b. Mỗi năm, trường của Hiếu đều tổ chức khám sức khỏe cho học sinh.	
c. Bố mẹ luôn bảo vệ Nam trước bạo lực học đường.	
d. Minh tham gia vào đội tuyển bơi lội của trường.	
e. Vừa qua, Ban giám hiệu tổ chức khảo sát cho học sinh đóng góp ý kiến về bữa ăn trưa tại trường.	
f. Là học sinh khiêm thi, Khôi được tham gia lớp học chữ nổi tại địa phương.	

Bài tập 7: Xác định nhóm quyền bị xâm phạm trong các thông tin sau:

a. Thiên phát hiện bố đang đọc trộm tin nhắn trên điện thoại của mình.	
b. Hoa bị đau bụng mấy ngày nay nhưng bố mẹ không đưa đi khám bệnh, vì bố mẹ nói Hoa giả bộ để trốn việc nhà.	
c. Linh không được tham gia cuộc thi văn nghệ với lớp.	
d. Bố mẹ không cho Hải tham gia hoạt động học tập trải nghiệm cùng lớp.	
e. Minh phải nghỉ học ở nhà để trông em vì bố mẹ bận đi làm.	

Bài tập 8: Đọc các thông tin sau và trả lời câu hỏi.

- a)** Trong giờ ra chơi, nhóm của Hải ngồi nói chuyện về bài học của môn Giáo dục công dân. Hải nói: “ Trẻ em đến tuổi đi học được tới trường là thuộc nhóm quyền tham gia của trẻ em”.
- b)** Trường X tổ chức khảo sát học sinh về chất lượng của suất ăn trưa. Thanh nói với các bạn trong lớp rằng: Minh chưa đủ tuổi để đưa ra ý kiến nên không cần phải tham gia khảo sát.

Câu hỏi: Em có đồng tình với ý kiến của Hải, Thanh không? Vì sao?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Bài tập 9: Xử lý tình huống

Bố mẹ mua cho Quân rất nhiều sách tham khảo, Quân không thích đọc nên mang sách cho bạn. Khi biết chuyện, bố mẹ rất tức giận và la Quân. Quân cảm thấy rất áy náy vì cho rằng mình là trẻ em nên có quyền cho bạn mượn sách, bố mẹ không được phản đối.

Câu hỏi:

- 1) Quân hiểu về quyền trẻ em trong tình huống trên là đúng hay sai? Vì sao?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 2) Nếu là Quân, em sẽ ứng xử như thế nào?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Bài tập 10:

- 1) Bản thân em đã được đảm bảo tốt các quyền nào và chưa được đảm bảo tốt các quyền nào? Vì sao? (Trả lời bằng cách hoàn thành bảng sau)

Những quyền trẻ em được đảm bảo tốt	Những quyền trẻ em chưa được đảm bảo tốt	Giải thích

2) Viết ra những việc em sẽ làm để bản thân thực hiện tốt hơn các quyền và bổn phận của trẻ em trong thời gian tới.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

LƯU Ý: NỘI DUNG ÔN TẬP KHÔNG PHẢI LÀ ĐỀ THI, CHỈ MANG TÍNH CHẤT THAM KHẢO. VÌ VẬY, CÁC EM HÃY ÔN TẬP VÀ LÀM THÊM CÁC BÀI TẬP Ở SÁCH GIÁO KHOA, SÁCH BÀI TẬP NHÉ.